

1 Pita

Pita'a Yisasi'ae lo'kano uneno hu'nea kana'a ayatala'a hano huteno aiyalekati aole alea (12) anaka Yisasi ke ne'afea anakapi mai'nea ve'kakeno henaka'a kosufa le'neni mani avo kamale'ne. Yisasi'a faliteno hetino ko'ku'napi haitekeno Pita'a 31 kafu akeva maiteno 1 Pita ke kamale'ne. Mako vaya'moki Yisasife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki lusi havi kana ya fole aike'a anifi mai'naya yafe mani avo kano apami'ne.

¹ Nakaeya Pita'na Yisasi Kalaisi ke ne'afukeno ali'ya'ale hunate'nea ve'kamo'na Anumaya Koti'a haikeno hapali male'nea vaya'mokitapale avo ka'na nelapamoe. Lapa'kaeya Yisasi ke hapa'nepaiya yafe mako kalaka vaya'kana hutapa kuma aepatapileti hulapataketapa ataletapa alu kumate kumate Potasi kotekaki Kalesia kotekaki Kapatosa kotekaki Esia kotekaki Pitinia kotekaki utapa mai'naya yafe avo ka'na nelapamoe. ² A'ke'ainaka Anumaya Koti'a Afotimo'a ako lapa'keteno akai'a haiya kava huno "Nakaeya vaya maikae." huteno hapali male'neanaketapa Yisasi Kalaisina a'kame malesaya yafe Fate Akufa Avamu'amo'a honi'ya yatapi o'male fate akufa vaya'a maisaya lapaipa lapa'kesa lapamikeno Yisasi Kalaisi'a fali'nea kolateti hao'otake yatapi ako ano kalo patale'neanaketapa Anumayamo aulakale honi'ya yatapi o'male vaya maikae. Inake hu'na

hoe Anumaya Koti'a vaya alino kayone hu ya'ae lapaipa falu lahapaisea ya'ae ala'a lapamise hu'nae nehoe.

Kanale huta maisuna lavamuna ko'ku'napi hane'ne.

³ Lakaeya Anumaya Koti Anumayatimo Yisasi Kalaisi afo'amo aki lusiya huta alita asaka hisune. Anumaya Koti'a lusiya huno hautakilateteno Yisasi Kalaisina hutekeno eno falitekeno kelifati alino hetite'nea yafe Anumaya Koti'a lakaeya akai'a saufa mafa'ne'a alilateketa akola maike maike hisuna lavamu ako aliteta lame atiti huta mai'none.

⁴ Lame atiti huta mai'nonakeno Anumaya Koti'a "Ako lapamikoe." huno hulate'nea yana lavamu alisuna yanakeno ko'ku'napi late'nikeno hane'ne. Ani yana

o'kasalino honi'ya ofaino afoleteno alete olavisea ya lakaeyafe "Alikae." huno latekeno hane'nea yate kava yakaino mai'ne.

⁵ Yakai'neanaketapa akaeyafe afitapa lapaipafi male'naya yafe Anumaya Koti'a akai'a lo'kiya'aleti lapa'kaeyate kava yakai lapate'neanakeno ma mopa hano hisea afina lapa'ku lapame alino katiteno lapavaleno ko'ku'napi lapatesea yafe ako alino avatati hu'neanakeno fole aikeanaketapa akekae.

⁶ Lapa'kaeya inake nehae "Anumaya Koti'a ani ya ako alo huke." nehutapa lapa'kesa afifi nehutapa amuse nehaya'maki meni aupasi kanafi aki'ae aka'ae kana lahapaisea ya ako va'yi hu'neanaketapa kana'ake yapi mai'nae. ⁷ Kolimoni hu'a nehaya yafa alakepa'afi haviya'afi hu'a akesaya yafe atafi kate'a ali'a ne'akaya'maki Anumaya Koti'a ani kava huno

“Nakaeyafe afa'apaipafi male'naya yana male'a alakepa hu'nafi alakepa ohu'nafi?” huno akesea yafe kana lahapau yapi lapate'ne. Ani kolimoni yafa ako haviya hisikeno hano hukeya'maki Yisasife afitapa lapaipafi male'naya ya'mo'a kolimoni yafana ako akaseno alakepa ya hane'nenokanale hu'nisakeno'aena Yisasi Kalaisi'a mi'ko vaya'ai apaulakale eno fole aisea afina Anumaya Koti'a lusi amuse nehuno lapa'ki alino asaka nehuno hale himamu lo'kiya'a lapamike.⁸ Lapa'kaeya Yisasina o'ake'naya'maki akaeyafe lahapau lapayamopafati nelahapaiye. Meni Yisasina no'akaya'maki akaeyafe afitapa lapaipafi male'netapa amuse nehaya yatapimo'a ala hu'niketapa inake nehae “Amuse nehuna kavana alumokita laipafi hane'niki hana kava huta lahapapaisune.” hutapa nehae.⁹ Inake nehayanaketapa lapa'ku lapame alino katisea yafe Kalaisife afitapa lapaipafi male'nayanakeno Anumaya Koti'a lapa'ku lapame ako alino ne'kate.

¹⁰ A'ke'ainaka Anumaya Koti apaune vaya'moki lusiya hu'a ani lapa'ku lapame alino katisea yafe kahau ate'a Anumaya Koti'a vaya alino kayone hu ya'a lapamisea yafe apaune laka nehu'a hapapai'nayane.¹¹ Hapa'nepaikeno Kalaisi Avamu'amo'a apaipafi mai'nenoinake huno aune laka huno hapapai'ne “Anumaya Koti'a apa'kufa alino katikefe hutesea ve'ka ina akufa kava huno akufa akafu kitesikeno faliteno ano hale himamu lo'kiya ya'a alitesike'a aki ali'a asaka hukae.” huno hapapaike'a ke hu'a imafi mafi nehu'a “Hana afina ani ve'ka fole aike.” hu'a nehae.¹² Nehaya'maki Anu-

maya Koti'a huno fole aino inake huno hapa-pai'neane “Lapa'kaeyafe mani ke ohu'naya'maki henaka fole aisaya vaya'aife hu'ne.” hu'neane. Ani hu'nea ke lapa'kaeyafe nehiki meni Anumaya Koti'a ko'ku'napakati Fate Akufa Avamu'a hutekeno eno mako vaya hapa'maeke'a Anumaya Koti kanale ke ako lahapapai'naketapa ako afi'naya'maki ani ke ko'ku'napi kayo kayo vaya'moki lusiya hu'a afisaya apaipa apa'kesa ne'afea'maki o'afikae.

Honi'ya yati o'malesiketa fate akufa vaya'a maisuna yafe Anumaya Koti'a lakaeyafe ke hu'ne.

¹³ Lapa'kaeya lapa'kesa afitapa alakepa hu'netapa alitapa avatati nehutapa lapaipa lapa'kesale kava yakaitapa lo'kiya vaitapa mai'netapa Yisasi Kalaisi'a eno vaya apaulakale fole aisea afina vaya alino kayone hu ya'a lapamisea yafe lusiya hutapa lapame atiti hutapa maiyo. ¹⁴ Mai'netapa lapa'kaeya mako mafa'nemo'a afo'amo ke afino a'kame ne'malea kava hutapa maiyo. A'ke'ainaka Yisasi ke o'afi'naya kanafi lapa'kufa aketapa lahapa'ye hu kava hu'naya'maki meni mako'ae ani au'ava kava oheo. ¹⁵ Ohukaya'maki akaeyate visaya yafe ke hulapate'nea ve'ka Anumaya Koti'a hao'otake kava nohea ve'ka fate akufa ve'ka mai'nea yafe lapa'kaeya ani kava hutapa hao'otake kava ohu fate akufa vaya'a maiyo. ¹⁶ Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane “Hao'otake kava nohoa ve'ka fate akufa ve'ka mai'noa yafe lapa'kaeya'ae ani kava hutapa hao'otake kava ohu fate

akufa anaka'ni maiyo.” huno hu'nea ke kamale'nayane.

Lusiya huno hai'nea miyateti Anumaya Koti'a miya failate'ne.

¹⁷ Anumaya Koti'a kake hulatesea afina “Lapa'ki hane'nea vava mai'nae.” huteno kake huolatekaiya'maki lakaiti hu'nona au'ava yateti mi'ko vava'aina mako'ke avamete maleno kake hulatekaiye. Ani ve'kae lapa'kaeya “Afotimokae.” hutapa ke hutapa afikesayana meni mai'naya mopa akola maisaya mopa o'male'nea'maki afa'a yo'ka mopale mai'naya yafe koli nehutapa alakepa kava'ake nehutapa utetapa heo. ¹⁸⁻¹⁹ Lapa'kaeya ako afi'nae lapa'kinakomokipati havikopa au'ava yana alitetapa ani hao'otake au'ava yapi mai'nakeno Anumaya Koti'a anifati lapavalesea miya ako atale'ne. Kasalino hano hisea monileti miya fai olapate'nea'maki Kalaisi'a lapa'kaeya hao'otake yatapilefe fali'nea kolateti miya failapate'ne. Kalaisi'a mako'ke hao'otake ya'a aipafi o'maleno mako havi ya'a o'maleno amu o'ale'nea Sipi Sipi Ana'au'akana hu'nike'a hakeno kola'amo'a lusi kanale ya lahau layamopafi nelahaiya yana ani fali'nea kola'mo'a miya failapate'ne. ²⁰ Anumaya Koti'a ma mopa alo ohu'nenno Kalaisife “Mopale vayatefe falikane.” huno hapali male'nea yafe meni ma mopa hano hukefe hea kanafi lapa'kaeya lahapa'maesea yafe Kalaisi fole ai'ne. ²¹ Fole aitenno falike'a kite'naya kelifati Anumaya Koti'a alino hetiteteno ano hale lo'kiya himamu ya'a ako ami'neanaketapa Yisasi'a fali'nea yateti

lapa'kaeya Anumaya Koti ke afitapa lapaipafi male'netapa Anumaya Koti'a "Lapamikoe." huno hu'nea yafe lapame atiti nehutapa akeva mai'nae.

Nepu lapasakife lahapau lapayamopafati lahapaino.

²² Lapa'kaeya lamake ke a'kame ne'malaya yafe lapaipamo'a honi'ya ofai'neanaketapa nepu lapasakife lapaipa ne'apamitapa ameka lahapau lapayamopafati olahapaukea'maki he'e lahapau lapayamopa alakepa'afati'ke lahapaino.

²³ Anumaya Koti'a akai'a mafa'neyaka'a ako alilapateketapa haekafa hutapa mai'nae. Vaya'moki mafa'ne ali'a avina nehaya ya'kana nohea'maki vaya'moki ali'a avina nehaya yapati alipate'nisaya vaya falikaya'maki lapa'kaeya Anumaya Koti maike maike avamu hane'nea keleti alilapate'neanakeno ani alilapate'nea avina ya'mo'a akola maike maike hukeanakeno hano ohisea lapavamu ako lapami'ne. ²⁴⁻²⁵ Anumaya Koti avopi inake huno kamale'neane

“Mi'ko vayana mopale yatala kana o'maikaya'maki kahaumo'a afoleteno lete nelavea ya'kana hu'a mai'ne'a kahaumo ausekana hu'a mai'nae. Kahau leno ma'kikenno ause'amo'a fali hu nelavea'maki Anumayamo kemo'a ina kava ohukeanakeno alaki huno haneke haneke huno hanekaiye.” huno kamale'neane.

Mani haneke haneke hisea ke hu'a fole ai'a Yisasi kanale ke lahapapai'nae.

2

Yisasi'a avamu hane'nea yafa'kana huno mai'ne.

¹ Lapa'kaeya haekafa vaya mai'naya yafe mi'ko vaya hutapa haviya hune'apataya ya'ae lapa'ke'atike ke hu ya'ae ameka lapaipaleti lapa'ke'atike hutapa atapa apavataka hu ya'ae alu ve'kamo alo nehea yafe aketapa lahapa'ye hu ya'ae vaya apa'ki alitapa haviya hupate ya'ae mi'ko ani nehaya kava ataleo. ² Ne'ataletapa inamu mafa'nemo'a nu nesea yafe lusiya huno nehaiya kava hutapa Anumaya Koti'a kanale ke'a nesaya yafe lusiya huno lahapisiketapa nesayana Anumaya Koti'a kanale ya huno lapa'ku lapame alino katikeanaketapa kosikae. ³ Lapa'kaeya ako avame hutapa ake'nae Anumayamo'a lusi kanale ya hulate'ne hutapa ake'nae.

⁴ Kanale kava hulate'nea yafe akaeyateka eo. Yisasi Kalaisi'a avamu hane'nea yafa'kana ve'ka mai'nike'a mi'ko vaya'moki apa'kame'ya ami'naya'maki Anumaya Koti'a Yisasife ako hapali maleteno “Nahau nayamopafati ne'nahaiya mafa'ne'ni mai'nane.” huno hute'ne.

⁵ Lapa'kaeya'ae avamu hane'nea yafa'kana vaya mai'nisakeno Anumaya Koti'a Fate Akufa Avamu'a maisea no'a lapa'kaeya alino kikefe nehe. Ne'kiketapa ani nopi mai'netapa hao'otake au'ava kava ohutapa fate akufa mono nopi kava vaya mai'netapa Yisasi Kalaisi'a hao'otake yatile fali'nea yafe mi'ko lapa'kufamo'a Anumaya Koti haisea kava hisea yafe alaki amisakeno

Anumaya Koti'a lusi amuse huke. ⁶ Anumayamo avopi Anumaya Koti'a Yisasife inake hike'a kamale'nayane

“Afeo mako lo'kiya'a hane'nea nahau nayamopafati ne'nahaiya yafana ako hapali malete'na ani yafa'mo'a anumaya yosakana huno nona alino lo'kiya vaike. Lo'kiya no kisaya yafe Saiyoni malokeno hane'neanake'a Akaeyafe afi'a apaipafi malesaya vaya'moki apavuya ohukae.” hu'a kamale'nayane.

⁷ Lapa'kaeya Akaeyafe afitapa lapaipafi male'naya vaya'mokitapa Yisasife “Kanale ve'ka lahau layamopafati nelahaiya ve'ka mai'ne.” hutapa nehaya'maki Yisasife afi'a apaipafi o'male'naya vaya'aife Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Mako vaya'moki yafateti no ne'ki'a ani yafafe 'Haviya hu'ne.' nehu'a ali'a ne'atalaya'maki henaka'a ani yafa'mo'a lusi kanale yafa hane'neanakeno no'mo anumaya yosakana huno alino lo'kiya vaike.” hu'a kamale'nayane.

⁸ Mako ke Yisasife inake hu'a kamale'nayane

“Akaeya kapi asakake yafa'kana hu'nike'a mi'ko vaya'moki ani ala asakake yafate apaiya a'a yahae hulavi'a asaka hu'a aikae.” hu'a kamale'nayane.

Anumaya Koti ke ali'a ataka'naya yafe asaka hu'a ai'naya'maki Anumaya Koti'a a'ke'ainaka “Ani kava hukae.” huno hu'nea yafe ani kava hu'neane.

9 Ina kava nehaya'maki Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe “Nakai'ni nofi vaya mai'nae.” huno hapali male'niketapa lapa'kaeya mako ala yahauve ve'kamo mono nopi kava vaya'ake mai'netapa Yisasi aki alitapa asaka nehutapa amuse hune'ataya vaya'mokitapa hao'otake kava ohutapa fate akufa nofi vaya'a mai'netapa Anumaya Koti anaka hani yapi mai'nakeno ako lapavaleno lusiya huno kanale ha nelea ya'ale lapate'ne. Anile lapavaleno lapate'nea ve'ka Anumaya Koti'a lusiya huno kanale au'ava ya'amo'a mi'ko vaya hapapaisaya yafe Anumaya Koti alaki anaka'a hapali male'niketapa mai'nae. 10 A'ke'ainaka lapa'kaeya i'kayu yapi mai'naya'maki meni lapa'kaeya Anumaya Koti anaka mai'nae. A'ke'ainaka mai'nayana Anumayamo'a lapa'kaeyafe kalaki ai olapate'nea'maki meni lusiya huno lapa'kaeyafe kalaki ainelapate.

Anumaya Koti ali'ya vaya'a maisune.

11 Ne'nahaiya vaya'nimokitapa meni lapa'kaeya lahapa'nepauve aupasi kana ma mopale kalaka vaya'kana hutapa mai'naya yafe aketapa lahapa'ye nehaya yana ataleo. Ani lahapa'ye hu ya'mo'a lapaipa lapa'kesa'ae ke ne'vai'ana la neha'ae. 12 Yisasi ke o'afi'nisaya vaya'ai folakapi lapa'kaeya kanale hutapa utetapa heo. Hukaya'maki Yisasi ke o'afi'naya vaya'moki apa'ke'atike ke nehu'a kamuke lahapau'naya'maki kanale au'ava yatapi lapa'ke'nayanakeno Anumaya Koti'a mi'ko vaya kake hupatesea afina kanale au'ava yatapi

ake'naya yafe Anumaya Koti aki ali'a asaka hukae.

¹³ “Anumayatimo'a haisea kava'ake huta maisune.” hutapaena mi'ko ma mopale kamani vaya'ai ke apa'kame ne'maletapa yahauve ve'ka hokote kava ve'ka mai'nea yafe akaeya ke'ae afeo. ¹⁴ Ani ve'kamo hupate'nea kamani vaya'moki hao'otake au'ava kava hu'naya vava apavale'a apa'kafu ki ya ne'apami'a kanale kava nehaya vayana apa'ki ali'a asaka hisaya yafe hupateke'a e'naya vava'ai ke afitapa a'kame maleo. ¹⁵ A'kame ne'maletapa lapa'kaeya kanale kava'ake hisaya yateti ke afi ya'api o'male vava'moki havikopa ke hu'a haviya hulapate yafe apavaya aisake'a ke ohu'a afa'a maisaya yafe Anumaya Koti'a nehaiye.

¹⁶ Lapa'kaeya a'ke'ainaka hao'otake ya hu'naya yafe nofipi mai'naya'maki meni ako kalu helapate'ne. Ani yafe nofipi mai'naya vava'kana hutapa ka utetapa ohukaya'maki nofipati ako kalu helate'neanaketa “Lakaeya lahaisea hao'otake kava hukune.” ohutapa “Anumaya Koti ali'ya vava'a mai'none.” hutapa maiyo.

¹⁷ Mai'netapa mi'ko vava'ai apa'ki alitapa asaka nehutapa nepu lapasakife lahapau lapayamopafi lahapaino. Anumaya Kotife koli nehutapa aiya'afi mai'netapa ala kava ve'kamo aki alitapa asaka heo.

Lakaeya Kalaisi au'ava kava a'kame ne'maletapa akafu ki'nea ya'ae alisune.

¹⁸ Lapa'kaeya miya o'ali ali'ya ne'alea vava'mokitapa lusiya hutapa kava vayatape

koli'api nehutapa apaiya'afi mai'netapa kanale'ya hutapa ke'api afeo. Kanale kava hunelapatesaya kava vaya'moki ke'ae ha'kalu ha'kala ke nehaya kava vaya'moki ke'ae a'kame maleo. ¹⁹ Lapa'kaeya kanale ali'ya ne'alisakeno mako ve'kamo'a ake'atike nehuno kava ve'katapi ke hapaisikeno lapa'kufa lapa'kafu kisea ya lapamisiketapaena Anumaya Kotife lapa'kesa afifi nehaya yafe ha'kalu ke ohautapa maisayana Anumaya Koti'a ani kava hu'naya yafe lapa'ki alino asaka huke. ²⁰ Hao'otake kava nehisake'a lahapaesakeno lapa'kafu kiseana lapame'mo'a yuna heno maiseana afa ya'kana hukea'maki lapa'kaeya kanale kava nehisake'a lahapaesakeno lapa'kafu kiseana lapame'mo'a yuna heno haneseana Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe lusi amuse hulapatekaiye. ²¹ Ani kava hisaya yafe Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe ako ke hu'ne. Kalaisi'ae ani kava huno akafu ki ya aliteno laku lame alino kati'neanaketapa lapa'kaeya Kalaisi a'kame malesaya yafe Kalaisi'a ani au'ava kava'a ako lapaveli'neanaketapa a'kame malekae. ²² Anumaya Koti avopi Kalaisife inake huno kamale'neane

“Mako hao'otake kava ohuno kasuke ke avayafati hati olavi'nike'a o'afi'nae.” hu'a kamale'neane.

²³ Vaya'moki kamuke hau'naya'maki Yisasi'a ke'apile eteno kamuke ohapau'ne. Akafu ki ya ali'nea'maki ani akafu ki ya ami'naya yate anona'a “Lapa'kafu kisea ya lapamikoe.” ohu'nea'maki Yisasi'a akai'a akufa avaleno Anu-

maya Koti ayapi male'nenono inake he “Mani Ve'ka Anumaya Koti'a mi'ko yana kanale'ya huno alino fa'ko huno anona'a apamike.” hu'ne. ²⁴ Mi'ko ve a'nemokita hao'otake yati Kalaisi'a akai'a akufale alino kofiteno ani hao'otake kava hu'nona miyati alikefe yofo yosale haino mai'ne. Ina kava hu'neanaketa lakaeya fali'naya vaya'kana huta hao'otake au'ava kavati akola ataleteta lakaeya haekafa lavamu hane'neanaketa alakepa kava'ake a'kame malesune. Lusiya hu'a nofi kayoteti akufa ai'a atalaka hu'naya ya'mo'a lapa'kaeya ako alino kanale hulapate'ne. ²⁵ Alino kanale hulapate'nea'maki a'ke'ainaka lapa'kaeya sipi sipi afuyakamoki kanale ka ne'atale'a atakufa'a u'e'a nehaya kava hutapa mai'naya'maki meni lapa'kaeya hao'otake yatapi ako ataletetapa kava ne'yakaiya Ve'kale e'naya yafe kanale'ya huno lapa'ku mafa'ne'ale kava yakailapatekaiye.

3

Ve alavefi mai au'ava ya'mo ke.

¹ Lapa'kaeya vele mai'nisaya a'nemokitapa kanale hutapa anautapimoki apaiya'afi maiyo. Anau'kamo'a Yisasife afino aipafi o'male'nisike'kaena lapa'kaeya anautapimokife Anumayamo ke ha'opaikaya'maki kanale au'ava ya'kalena aketeno Yisasife afino aipafi malekaiye. ² He lapa'kaeya a'nemokitapa Anumaya Kotife koli nehutapa anautapimoki apaiya'afi mai'netapa kanale kava'ake nehisake'a lapa'kaeya lapa'kete'a apaipa ai'a yahae hute'a kanale hu'a maikae. ³ Lapa'kaeya

ameka lapa'kufale lapayo'kale konakali'ae sesu konakali'ae aki'ae aka'ae konakali'ae kena havai'nana yafe ke'aiyo ka'aiyo nehu'ka "Na a'mo'na kanale ku'kena ali male'noanake'a amuse hunatekae." hu'ka oho. ⁴ Ani yafe amuse ohukaya'maki laku'ainaka hane'nea konakali ya hane'nea ya hano ohisea yafe lapa'kesa afeo. Ani au'ava yana lapaipafi alitapa malesaya au'ava ya'mo'a kanale hutapa mai au'ava ya'ae vase hutapa mai au'ava ya'ae Anumaya koti aulakale lusi kanale ya hane'ne. ⁵⁻⁶ A'ke'ainaka Anumaya Kotife apame atiti hu'naya a'nemoki hao'otake kava ohu'a fate akufa a'neyaka mai'ne'a kanale kava hu'naya yana apaipafi hane'nike'a anau'apimoki apaiya'afi mai'nayane. Sela'a ani kava huno Epalahamu'a hea ke afino a'kame male'nenno Epalahamufe "Ala'nimokae." hu'neanaketapa lapa'kaeya'ae ani kava hutapa kanale au'ava kava nehutapa mako yafe koli ohisayana lapa'kaeya Sela mafa'neyaka maikae.

⁷ A'ae vemokitapa ani kava hutapa Yisasi ke ne'afea yafe lapa'kesa afitapa alakepa hute-tapa a'netapimoki apa'ki alitapa asaka nehutapa a'netapi'ae vase hutapa kanale'ya hutapa lo'katapa maiyo. A'nemoki lo'kiya'api o'male'nea yafe lapa'kaeya "Ina kava heo huta huolap-atekaune." nehutapa kanale kava'ake hupateo. Ina kava hisayana Anumayamoteka ke hutana afikesa'ana lamake mako ya'mo'a nunamu hisa'a katani maleno o'a'kanike. Ako afi'nae lo'katana mai'na'akeno Anumaya Koti'a alino kayone hulanateteno maike maike hisa'a lanavamu ako lanami'ne.

Lakaeya nepu lasakina kanale kava'ake hupatesune.

⁸ Nakaeya ke'ni'a hai hano hukefe hike'nae inake nehoe lapa'kaeya mi'ko'amokitapa mako'ke lapaipa lapa'kesale mai'netapa nepu lapasakife kalaki aine'apatetapa lahapau lapayamopafati nelahapaisiketapa vaya alitapa kayone hune'apatetapa lapa'kufa alitapa ohaiyo. ⁹ Mako vaya'moki hao'otake kava hulapatesaketapaena apa'kaeyateka anona'a hao'otake kava huo'apateo. Hu'a haviya hunelapatesaketapaena anona'a apa'kaeyafe hutapa haviya huo'apatetapa kanale ya apa'kaeya apamisea yafe Anumayamoteka ke hutapa afikekeno apamino. Alu yafenomaki kanale amuse yatapi lapamisea yafe Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe ke hiketapa akaeyateka e'nae. ¹⁰⁻¹² Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Anumaya Koti'a alakepa kava nehaya ve a'ne'aite'ke aulu heno apa'ke'nenomi'ko afina ke hu'a afine'kaya ke'api ne'afea'maki hao'otake au'ava kava nehaya vaya havi miya apamisea yafe apa'keteno a'kame'ya apami'ne. Ani kava nehea yafe mako ve'kamo'a 'Navamu hane'nisea'ae kanale amuse yapi'ae kanale kana'ae maisoe.' huno'aena avayafati vaya huno haviya hune'apateno kasuke ke nehuno kamuke ohise. Hao'otake au'ava kavana a'kame'ya amitenokanale au'ava kava nehuno afu'akanaki'ae mako'ke apaipa apa'kesale mai'ne'a apaipamo'a

falu hapaisea ali'ya alino lo'kiya vaise.”
hu'a kamale'nayane.

Lakaeya kanale au'ava kava nehिसunakeno lakufa lakafu kisea ya fole aiseana kanalene.

¹³ Lapa'kaeya lo'kiya vaitapa kanale au'ava kava hisayana nala'a lapa'kaeya alino haviya hulapatekaiye? ¹⁴ Ina kava ohukaya'maki lapa'kaeya kanale au'ava kava'ake nehaya yateti lapa'kafu ki ya alisayana ani yatena Anumaya Koti'a amuse ya lapamikea'maki koli hisaya ya lapamisaketapaena lapaipamo'a fa'ko fa'ko nehuno koli hisaya lapa'kesa ohino. ¹⁵ Ina kava ohukaya'maki lapa'kaeya “Kalaisi'a Anumayati mai'ne.” hutapa afitapa lapaipafi male'netapa ani kanale yafe lapame atiti nehutapa akeva nehaya ya'mo aepa'ae mako vaya'moki lapafikesaketapaena hapapaisune hutapaena mi'ko afina alitapa avatati hutapa mai'netapa hapapaiyo. ¹⁶ Hapapaikefena ani ve'kamo aki alitapa asaka nehutapa yuna kefati kanale ke hapapaiyo. Mi'ko afina Anumaya Koti aulakale alakepa kava'ake nehutapa Kalaisi'ae lo'katapa mai'netapa kanale kava'ake hu'naya yafe mako vaya'moki hu'a haviya hulapatesayana ani vaya'moki apa'kai'api hu'naya ke apavuya hukae. ¹⁷ Kanale kava nehिसunakeno Anumaya Koti'a nehaisikeno lakafu kisea ya lamiseana kanale'maki lakaeya hao'otake kava hisunakeno lakafu kisea ya lamiseana hao'otakekaiye hu'nae nehoe. ¹⁸ Kalaisi'a alakepa ve'kamaki lakaeya hao'otake kava hu'nona vaya'mokita no aliteno hao'otake yatilefe miya alino fali'niketa lakaeya

Anumaya Koti hau'ale uta maisuna yafe mako'ke afina fali'neanakeno mako'ae ofalike. Yisasi'a lakaeya lakufa'ae ve'ka mai'nike'a hakeno fali'nea'maki Fate Akufa Avamu'amo'a alino hetitekeno avamu'a hane'nikeno mai'ne. ¹⁹ Ako fali'nea'maki aku mafa'ne'ake mai'neanakeno fali'naya vaya'ai apa'ku mafa'ne nofi nopi mai'nakeno uno kanale ke hapapai'ne. ²⁰ Noa'a lipi kale alo hea kanafi vaya mai'naya'maki ani mai'naya vaya'moki Anumaya Koti ke afi'a apaipafi o'male'nakeno Anumaya Koti'a ani hao'otake au'ava kava hu'naya anona'a makale apa'kafu kisea ya apamisea akesa o'afino aipa falu yapati apa'keva mai'nea'maki mi'ko vaya ani lipi kalefi ohai'naki naya mako kaya hano huteno naya mako kayati aole'ae mako'ae anaka (8 anaka'moki) ke'a afite'a lipi kalefi hai'a mai'nakeno Anumaya Koti'a lipati apavaleno apa'kufa alino kati'ne. ²¹ Ani lipati apa'kufa alino kati'nea yana mono li fale ne'apataya yafe avoya ke huno laveli'neane. Anumaya Koti'a Yisasi Kalaisina fali'neapati ako alino hetite'nea ya'mo'a laku lame alino kati'neanakeno mono li fale nelataya ya'mo'a ameka lapa'kufale honi'yatapi ofaikea'maki lapa'kaeya Anumaya Koti aulakale “Kanale kava'ake hukune.” hutapa hu'naya yafe li falelapate'nae. ²² Kalaisina fali'neapati ako alino hetite'nikeno ko'ku'napi haino Anumaya Koti aya lamaka'a mai'nike'a ko'ku'napi kayo kayo vaya'ae mi'ko lo'kiya'api hane'nea ya'ae Sata afe'yaka'ae akaeya aiya'afi mai'nakeno kava yakai'ne.

4

A'ke'ainaka hao'otake au'ava kava nehuna laipa lakesa atalesune.

¹ Kalaisi'a akai'a akufale akafu ki'nea ya ali'nea yafe lapa'kaeya “Ani kava hisune.” hutapaena lapaipa lapa'kesale atafa hutapa lo'kiya vaiyo. Lapa'kaeya lapa'kufa lapa'kafu ki'nea ya ali'naya yafe hao'otake au'ava yana ako atale'nae. ² Atale'naya yafe mopale ve a'ne mai'nayanaki meni lapavamu hane'nisea'ae aepa hetapa lapa'kaitapi lapa'kufa aketapa lahapa'ye hu kava “Ohukune.” hutapa lapa'kesa ne'afitapa Anumaya Koti'a haisea au'ava kava'ake hukae. ³ A'ke'ainaka Yisasi ke o'afi'naya vaya'moki nehapaiya au'ava yapi lapa'kaeya utetapa nehaya'maki meni mako'ae mani au'ava kava oheo. Apa'kufa ake'a hapa'ye nehu'a kumai helitata nehaya kava'ae atu li ne'ne'a anekinaki nehaya ya'ae ne'ya ka'a lusi ne'ya ne'naya ya'ae atu li ne'ne'a hao'otake au'ava kava nehaya ya'ae Anumaya Koti ke ali'a ne'atakaya ya'ae ako fali'naya vaya'aife “Anumayati mai'ne.” hu'a apa'kisana nefaiya ya'ae lamake hutapa nohae. ⁴ Nohaya'maki meni Yisasi ke'a no'afea vaya'ae lo'katapa mako'ae ani hao'otake kava nohaya yafe ani vaya'moki haleke'a ne'mai'a kola kamuke nelapama'ke. ⁵ Ina kava nehaya'maki apavamu haekafa hane'nike'a mai'naya vaya'ae fali'naya vaya'ae Anumaya Koti'a alino fa'ko hapaisea ve'ka ako alino avatati hutekeno mai'neanake'a Anumaya Koti kake hupatesea afina mi'ko apaote apaote aulakale heti'ne'a

apa'kai'api hao'otake kava'apimo aepa'api hapaike. ⁶ Henaka'a aepa'api hapaisaya yafe Anumaya Koti kanale ke ako hapapaike'a afite'a fali'nae. Apa'kufa'ae vava mai'nakeno Anumaya Koti'a kake hune'apateke'a vava'moki nehaya kava hu'a ako fali'naya'maki Anumaya Koti avamu'amo'a mai'nea ya hu'a apa'ku mafa'ne ofalino afa'a mai'ne.

Anumaya Koti'a kanale amuse ya lami'nea yate yakai'neta ali'ya alisune.

⁷ Mi'ko ma mopale ya ako makale hano hukefe nehea yafe Anumayamoteka ke hutapa afikesaya yafe lapa'kesa afitapa alakepa hu'netapa lapaipa lapa'kesale lo'kiya vaitapa kava yakaiyo. ⁸ Nepu lapasakife lapaipa apami au'ava kava'mo'a mi'ko au'ava kavana apa'kaseno hanafi hai'nea yafe vayatapimoki havi au'ava kava hunelapatesayana ani hulapatesaya kavana ano ati ne'kaesiketapa lahapaone lapatone nehisakeno lapaipamo'a falu lahapaiseana alitapa atalepatekae. Ani yafe nepu lapasakife mako'ae lahapau lapayamopafati nelahapaiya yana atafa hutapa alaki huleo. ⁹ Nata vava ne'esayana kiki yo'kalo yapati ne'ya'ae havaesaya ya'ae apameo. ¹⁰ Anumaya Koti'a vava alino kayone hu ya'aleti akai'a ali'ya'a alisaya yafe lapa'kaeya mako'ke mako'ke'mokitapa fate fate lo'kiya ya'a ako lapami'nea yateti nepu lapasaki alitapa kanale hupateo. ¹¹ Mako ve'kamo'a Anumaya Koti ke hukefena Anumaya Koti ke'ake hise. Mako ve'kamo'a vava hapa'makefena Anumaya

Koti'a ami'nea lo'kiya'aleti ani ali'yana alise. Yisasi Kalaisi'a hu'nea yateti Anumaya Koti aki ali'a asaka hisaya yafe ani mi'ko ali'ya alisae. Anumaya Koti aki alita asaka nehuta ano hale himamu ya'ae kava yakaisea lo'kiya'a'ae mi'ko afina akai'afi'ke haneke haneke hise. Lamake.

Kalaisi akufa akafu ki'nea akufa ya alisuna yafe amuse hisune.

¹² Ne'nahaiya vaya'nimokitapa Anumaya Koti'a “Lapaipa namitapa alakepa hu'nafi ohu'nafi?” huno lapaipafi ano lapa'kekesea kana ya'mo'a lapa'kufale ata leno asakalisea akufa kava huno fole ai'nea yafe “No'akona akufa ya fole ai'ne.” hutapa oheo. Ani kana yana lapa'kaeyate fole ai'nea yafe lapa'kesa lapa ne'aitapa kalaki o'aiyo. ¹³ Kalaki o'aikaya'maki ani kana ya ali'nayana Kalaisi'a akufa akafu ki'nea akufa ya akaeya'ae lo'katapa ali'naya yafe amuse nehutapa akaeya aki alitapa asaka nehisakeno ano hale himamu lo'kiya ya'a lavelisea afina va'yi nehinaketapa amuse yatapimo'a mako'ae hanafi nehaisikeno lapaipamo'a kanale huke. ¹⁴ Lapa'kaeya “Kalaisi mafa'ne mai'none.” hutapa nehaya yafe kola kamuke nelapama'ki'a hu'a haviya hulapatesayana hale himamu ya'a hane'nea Fate Akufa Avamu'amo'a lapa'kaeya'ae mai'nea yafe Anumaya Koti'a amuse ya'a ako lapami'ne. ¹⁵ Amuse hukaya'maki haviku lapa'kaeyapati mako ve'kamo'a vaya hano kiteke kumaya ya huke mako hao'otake au'ava kava huke mako vaya'ai ali'ya alino haviya hupateke hu'niseana

miya'a akafu kisea ya amikaya'maki lapa'kaeya ani kava hisaya ya'mo'a Yisasi aki alitapa haviya hukayanaki ani kava oheo. ¹⁶ Ohukaya'maki “Yisasi mafa'ne mai'noe.” nehisanake'a kakufa kakafu kisea ya Kamisaya yafe kavuya ohino. Kavuya ohu'ka “Yisasi mafa'ne mai'noanake'na aki'a ali'na fala o'kikoe.” nehu'ka Anumaya Koti aki ali'ka asaka ho.

¹⁷ Anumaya Koti'a kake hulateseana hokoteno akai'a vaya'ke kake hulatekaiye. Ani kake hulatesea kana'a ako va'yi hu'ne. Aepa heno lakaeya kake hulateteno akaeya kanale ke a'kame no'malaya vaya'aina hana avamete maleno kake hupatekaiye? ¹⁸ Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane

“Alakepa kava nehaya vayana kana'ake ya ne'ali'a kasake'ke nehayanakeno Anumaya Koti'a apa'ku apame alino katikea'maki akaeya ke apa'kame'ya ami'naya vaya'ae hao'otake kava nehaya vaya'ae hana'ya hukae?” hu'a kamale'nayane.

¹⁹ Ani yafe Anumaya Koti'a nehaiya yafe mako vayana apa'kafu kisea ya alisayana ani vaya'moki alakepa kava nehu'a u'e'a nehu'a apa'ku apame Anumaya Koti ayapi kava yakaisea yafe malesae. Anumayamo'a lakaeya alo hulateteno mi'ko afina kanale'ya huno kava yakai nelate.

5

Lapa'kaeya mono note kava vaya'mokitapa Anumaya Koti anaka'aite kanale hutapa kava yakaiyo.

¹ Yisasife afi'a apaipafi male'naya vava'aite kava ne'yakaiya vayana meni nakaeya ke lahapapaikoe. Nakaeya lapa'kaeya'ae ani kava hu'na kava ne'yakauva ve'ka mai'noe. Nakai'ni naulakafati Kalaisi'a akafu ki'nea ya ake'noanake'na henaka'a ano hale himamu ya'a'ae esike'na nakaeya akaeya'ae ano hale himamu ya'afi maisoa yafe lapauna nehe'na ke lahapa'nepauve. ² Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya vayana sipi sipi afukana hu'nakeno Anumaya Koti'a lapa'kaeya lapayapi alino apate'nea yafe amuse nehutapa kava yakaipateo. Mako vava'moki "Ina ali'ya aleo." hu'a hulapatesaya ali'ya o'alitapa "Lahaiya ali'ya alikune." nehutapa aleo. "Moni alisuna ali'yane." hutapa lapaipa lapa'kesa o'afitapa lapa'kaitapi lahapau yapati ani ali'ya aleo. ³ Ani ve a'ne'aite lapa'kaeya mako ala kava ve'kakana hutapa mai'nake'a lapa'kaeya lapayapi mai'naya vava'aife apaumomo o'maletapa apataleke'a aiya'ka ali'a visaya yafe lapa'kaeya kanale au'ava kava'ake nehisake'a nelapa'ke'a ani au'ava kavate a'kame hisae. ⁴ Ina kava nehisakeno sipi sipi afule hokote ala kava ve'ka Yisasi'a eno fole aiseana ano hale himamu hane'nea amuse ya hano ohuno mi'ko afina haneke haneke hisea amuse yana lapamisiketapa alikae.

Lakaiti lakufa alita nehauna kava ataleteta Anumaya Koti ayapi lakufa malesunakeno kava hulatese.

⁵ Nahaeya vemokitapa ala vava'ai apaiya'afi maiyo. Lapa'kaeya mi'ko'amokitapa lapa'kaitapi lapa'kufa avaletapa nelavitapa Anumaya Kotife

afi'a apaipafi male'naya vaya'ai apaiya'afi maiyo. Anumaya Koti avopi inake hu'a kamale'nayane
 “Apa'kai'api apa'kufa ali'a nehaiya vayana
 Anumaya Koti'a alino haviya
 hune'apateno apa'kai'api apa'kufa avale'a
 nohaiya vayana vaya alino kayone hu ya'a
 ne'apame.” hu'a kamale'nayane.

⁶ Ani yafe lapa'kufa avaletapa nelavitapa Anu-
 maya Koti mako'ae lo'kiya'a hane'nea ayapi vase
 hutapa mai'nisakeno akai'a kana male'nea afina
 fole aisikeno lapavaleno asaka huteno ala lapa'ki
 lapamike. ⁷ Anumaya Koti'a lapa'kaeyafe hau
 ayamopafati nehaikeno yakai nelapatea yafe
 lapa'kaeya mi'ko kana yatapi akaeya ayapi'ke
 maleo.

⁸ Kame ve'katapi Sata'a mako afela kalakana
 nehuno lo'kiya'ake hau hau nehuno mi'ko afina
 vaya kahau ano hapano nekefe uneno nehea
 yafe lapa'kaeya lapaipa lapa'kesalena lo'kiya
 vaitapa yakai'netapa maitapa halove hutapa
 maiyo. ⁹ Uneno nehiketapa lapa'kaeya Yisasife
 afitapa lapaipafi male'naya ke alitapa lo'kiya
 vai'netapa “Sataka kakaeya ke o'afikunaki alu'ale
 uvo.” hutapa hapaiyo. Lapa'kaeya ako afi'nae
 mi'ko koteka Yisasi ke ne'afea nepu lapasaki
 kana ya ne'alea akufa kana ya lapa'kaeya'ae
 ne'alikeno lapa'kafu ne'ke. ¹⁰ Anumaya Koti'a
 mi'ko kayone hu ya'mo aepa'a mai'niketapa
 lapa'kaeya Kalaisi'ae lo'katapa mai'naya yafe
 ano hale himamu ya'afi akola maisaya yafe
 ke hu'neanaketapa lapa'kaeya aupasi afina
 lapa'kufa lapa'kafu kisea ya alitesakeno Anu-
 maya Koti'a eteno lapa'kaeya alino kanale hu-

lapateteno alino hetilapatesiketapa akaeyafe afi-tapa lapaipafi male'naya yatapimo'a alino lo'kiya vailapatekaiye. ¹¹ Anumaya Koti kava yakaisea lo'kiya'a mako'ae akai'afi'ke mi'ko afina haneke haneke huno hanese. Lamake.

Hano hu ke.

¹² Nakaeya Sailasina hapaukeno mani aise ke kateke'na nelapamoe. Nakaeya Sailasina ne'akoana akaeya Yisasife afino aipafi male'nea lakanatimo'a mai'neni ali'ya alike alike nehea ve'kae. Mani avo ka'na nelapamoa avopi Anumaya Koti'a vava alino kayone nehea ya'ae lamake hu'na lahapa'nepauvanaketapa afite-sakeno lapa'kaeya alino lapauna hesiketapa lapa'kaeya vava alino kayone hu ya'afi lo'kiya vaitapa hetitapa maisae hu'nae nehoe.

¹³ Lapa'kaeya'ae Papiloni mai'naya vava'ae Anumaya Koti'a ako hapali male'ne. Papiloni mai'ne'a Yisasife afi'a apaipafi male'naya vava'moki lapa'kaeyafe hu'a falu fala hunelapatae. Nakaeya mafa'ne Ma'ki'ae huno falu fala hunelapate. ¹⁴ Mi'ko'amokitapa nepu lapasaki'ae mako'ke lapaipa lapa'kesale mai'naya yafe lapaya i'ami o'ami hutapa maiyo. Kalaisi'ae lo'katapa mai'naya yafe lapaipamo'a falu nehiketapa maiyo.

**Anumaya Koti'a Saufa Lami'nea Ke
New Testament in Inoke-Yate**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inoke-Yate

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

0efd25e9-6950-53d1-8fd3-d0e2721ce857